

Anul internațional
al tineretului
1985

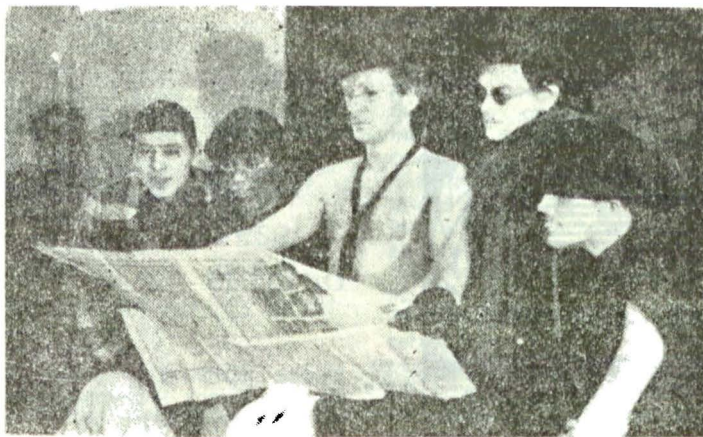
Arta actorului tînăr

Actorul tînăr nu vine pe un loc gol. El este continuatorul unei strălucite pleiade de artiști care au dat naștere unui stil național de interpretare ce a impus spectacolul românesc în lume. Cum se perpetuează această tradiție, cum este exploatat și valorificat potențialul creator al tînărului actor? Iată un subiect de meditație și analiză important și necesar pentru dezvoltarea unei mișcări teatrale.

Luînd în considerație reprezentațiile absolvenților de la I.A.T.C. „I. L. Caragiale” și Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tîrgu Mureș, realizările de vîrf de pe scenele profesioniste, recitalurile de grup premiate la Gala tînărului actor de la Costinești, constatăm că tînărul actor este competitiv, înscriind în scurta sa biografie artistică reprezentații majore în circuitul național de valori teatrale.

Inaugurăm, în acest număr, o suită de imagini din spectacole, însoțite de comentarii critice, ce vor încerca să surprindă performanțele artistice care statuează personalitatea actorului tînăr. Ea urmărește să evedențieze punțile de legătură cu tradiția, colaborarea cu regizorii, întîlnirea cu eroii dramaturgiei românești și universale, psihologia omului contemporan și limbajul de semne al tînărului actor, modul cum se afirmă creativitatea sa în cadrul colectivelor teatrale.

Dan Condurache în **Woland** din **Maestrul și Margareta de Bulgakov**: histrionic, terifiant, de un comic atroce. O creație de excepție ce i-a deschis actorului drumul spre **Goetz** din **Diavolul și bunul Dumnezeu** de **Sartre**, **Filip** din **Ivona**, principesa **Burgundiei** de **Gombrowicz**, partituri de anvergură care l-au impus ca o personalitate a **Teatrului Mic**, a tinerei generații de actori.

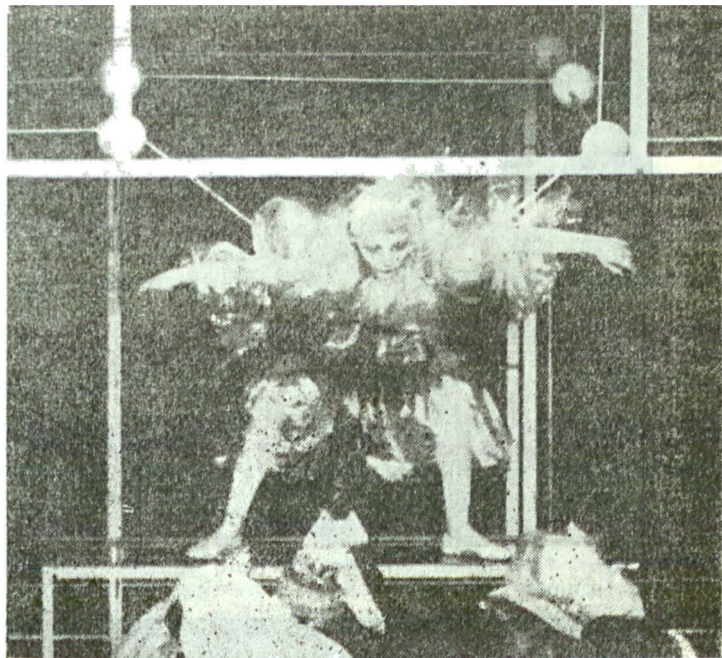
În compania unor maeștri ai artei scenice interpretative, intîlnirea cu mari regizori :

Poetul (Gheorghe Visu), alter ego al **Maestrului (Ștefan Iordache)**, în **Maestrul și Margareta de Bulgakov** la **Teatrul Mic**. Rolul, realizat în direcția de scenă a **Cătălinei Buzoianu**, l-a propulsat pe **Gheorghe Visu** în linia întâi a tinerilor actori.

Șerban Ionescu, protagonist (alături de **Amza Pellea**) în **Procesul de Suhovo-Kobelin** la **Teatrul de Comedie**. „Ființa actorului mă inspiră. Un actor cu personalitate poate innobilă concepția unui spectacol, e capabil să dea niște dimensiuni pe care nici nu le bănuiești. Șerban Ionescu în **Tarelkin** a făcut un rol cu semnificații mult mai largi decît mi-am închipuit la început”. (**Gheorghe Harag**).

Ivona, paiață, țap ispășitor, ținută a batjocurii generale, simbol tragic al demnității umane umilite, în piesa lui Gombrowicz Ivona, principesa Burgundiei pe scena Teatrului Mic. O performanță actricească remarcabilă prin explorarea tensiunii dramatice a tăcerii și expresivitatea plastică a limbajului corporal. (Rodica Negrea — Premiul de interpretare al A.T.M. — 1984)

După ce și-a perfecționat tehnica la celebra școală a lui Lecocq, Mihai Mălaimare mărturisește: „Pantomima te ajută să descoperi sensul și valoarea cuvântului, să-i sesizezi nuanțele adevărate“. Recitalul de pantomimă prezentat la Gala tinerilor actori de la Costinești în 1984 revela un artist din categoria celor pentru care spectacolul este „fapt de trăire estetică“.

Grația dansatorului și forța atletului se îmbinau în jocul lui Claudiu Bleontz în Strigoii la Kitahama la Teatrul de Comedie. Personajul mut din plesa lui Kobo Abbe era compus de tânărul interpret cu un rafinament și o minuție de bijutier. „O mare promisiune a teatrului românesc, de pe acum un actor format”. (Cătălina Buzolanu)

La Studioul Casandra, în Oedip salvat de Radu Stanca, regizorul Mihai Măniuțiu cultiva misterul actorului. Pentru Mirela Gorea, Marcel Iureș și Adrian Pintea, rolurile erau „argumente ale existenței”, actul teatral devenea „o sărbătoare trăită în planul realului, nu al imaginarului”. Spectacolul a fost prezentat cu succes la Festivalul de teatru de la Cardiff, Marea Britanie, în 1978.

Elena Albu în Arden din Kent la Teatrul din Ploiești. Premiul A.T.M. și premiul de interpretare la Festivalul de artă a actorului de la Satu Mare — 1978. „Toată lumea a recunoscut, văzînd spectacolul, că Elena Albu a atîns un fel de apogeu al emoției. Jocul ei ținea de forțe ce sosesc din adîncimi existențiale. A experimenta cu oameni atît de talentați este o bucurie care nu se uită de-a lungul unei întregi vieți.” (Aureliu Manea)

„Sesizanta originalitate” (Valentin Silvestru) a lui Horațiu Mălăele în Smerdlakov, eroul lui Dostolevski din Karamazovii (Teatrul „Nottara”)

Florin Anton in *Tigrul de Murray Schisgal* la Teatrul din Sibiu. Premiul revistei „Tribuna” — 1981. O radiografie virulentă a stării de inecomunicabilitate, o imagine sensibilă a nefericirii ființei, a însingurării și reificării individului, într-o societate alienată care alterează umanitatea din om.

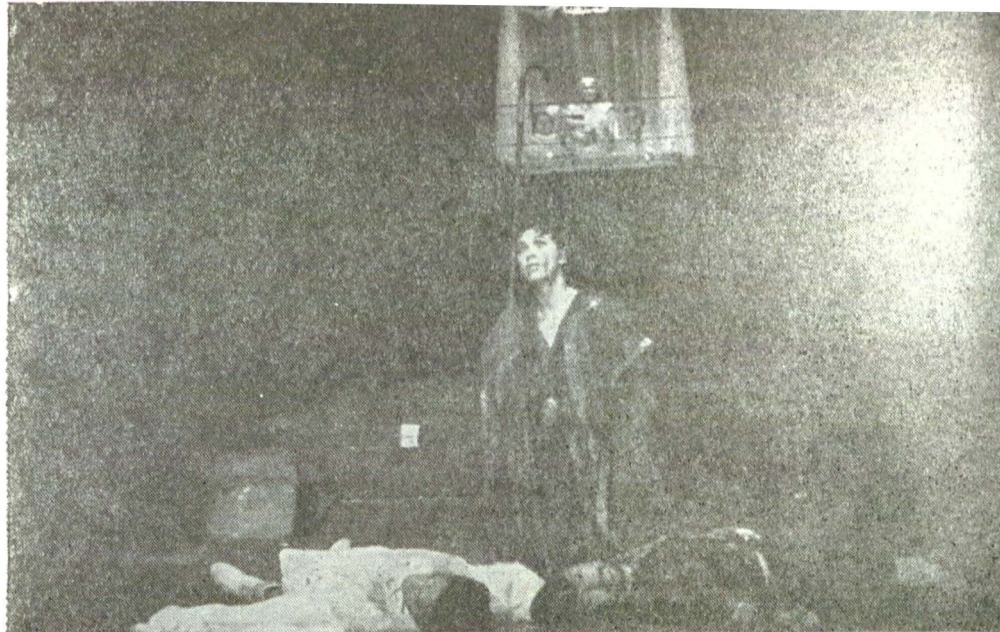
Mihai Căfrița in *Așteptarea* — Poem de neadekvare, recital de variațiuni pe tema iubirii pornind de la sonetele lui Shakespeare, Vasile Voiculescu, Gellu Naum și Emil Brumaru (Marele premiu la Gala tinerilor actori — 1984). „Distilarea fiecărui detaliu a fost un exercițiu fascinant, adeseori istovitor, desfășurat în bibliotecă, pe scena din Piatra Neamț, în singurătate ori în colaborare. Pentru mulți, actorul este un executant, o marionetă expresivă. A fost ambiția mea să reafirm prin acest recital caracterul înalt creator al profesiei noastre.”

Candoarea absolută a personajului mazilian în căutarea sentimentelor umane, în două spectacole în direcția de scenă a lui Nicolae Scarlat :

Tora Vasilescu (Mobiă și durere, **Teatrul „Bulandra”**) „...săvârșește excelent trecerile de la „mina dreaptă a șefului” la doamna de casă mare, cu surmenaj cerebral de comandă, conversație mondenă și chitară melancolică. Realizarea, atât de spirituală și de sigură, se bizule pe revelații gradate ale interiorității croinci nu pe ostentații formale, căci femeia nu are nici un conținut, mimetismul ei e perfect. Melania se adaptează la orice împrejurare și la orice condiții, cu disponibilitate totală.” (Valentin Silvestru)

Dragoș Păslaru (Somnoroasa aventură, **Teatrul Tineretului din Piatra Neamț**, Premiul de interpretare la Festivalul de Comedie de la Galați — 1978), „Interpretind rolul Gherman, reușea performanța de a-i face pe croniciari să uite, pe moment, creația realizată de Gheorghe Dinică la premiera absolută a piesei.” (Nicolae Scarlat).

Victoria Cociaș-Șerban (*Troilus și Cresida* de Shakespeare, regia **Mircea Marin**, Teatrul Dramatic din Brașov). „Sîni puse în spectacol valori materiale și spirituale ce țin de istoria evenimențială și referențială a epocii, valori de trăire a timpului istoric respectiv, receptat diferit de cele două lumi : a iubirii, a războiului. Peste această jume, segregată formal, dar aflindu-și unitatea în contradictoriu, silueta tragică a Casandrei, interpretată admirabil de Victoria Cociaș-Șerban, tulbură un «lîmp al derizoriului».” (Marian Popescu)

O imagine cu forță de simbol pentru universul allenant și alienat al personajelor lui Mrožek : Keresztes Sandor (Arthur) la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca, în Tango. Regia spectacolului : Tompa Gabor.

La Studioul „Casandra”, Mariana Buruiană și Adrian Pintea, protagoniștii spectacolului Romeo și Julieta în regia Cătălinei Buzoianu. Un mare succes al școlii românești de teatru la Festivalul internațional de la Durham, Marea Britanie. „Una dintre cele mai extraordinare reprezentații imaginabile... Rămân de neuitat acuitatea sfișietoare a scenei din noaptea nunții, caracterul cu adevărat festiv al balului din casa Capulet, simplitatea magică a evocării interiorului cavoului, fervoarea adolescentină a Julietei, strălucitul joc de ansamblu, pe tot parcursul spectacolului, splendida folosire a muzicii, puternica frumusețe a experimentului. De ce asemenea culmi de virtuozitate ale unui ansamblu plin de dăruire depășesc posibilitățile propriilor noastre școli de teatru ?” (The Stage, 1978, Clive Woulfe — directorul festivalului)

**Selecția de fotografii și texte
de Ludmila PATLANJOGLU**